

Leidraad verdeling vergoeding bij opvolging in toevoegingszaken 2021

Inleiding

De deken wordt geregeld geconfronteerd met verzoeken van advocaten om bemiddeling bij de verdeling van vergoedingen na het overnemen van civiele en strafzaken in de toevoegingspraktijk. Als gevolg van nieuwe ontwikkelingen, zoals de oplegging van nieuwe eigen bijdragen bij opvolging en veranderende opvattingen over de redelijkheid van de tot nu bestaande praktijk, is de leidraad met ingang van 1 juli 2021 als volgt herzien.

Deze leidraad bevat de uitgangspunten voor de beoordeling van geschillen over deze problematiek door de lokale deken.

Het staat advocaten uiteraard vrij om in afwijking van deze leidraad onderlinge afspraken te maken, maar in geval van een geschil zal de leidraad voor de deken leidend zijn bij bemiddeling.

Leidraad

Algemeen

1. Bij overdracht van een toevoegingszaak dient het uitgangspunt te zijn dat de opgevolgde advocaat de opvolgende advocaat informeert over de al aan de zaak bestede tijd door een urenspecificatie te verstrekken bij de overdracht van het dossier; tevens informeert de opgevolgde advocaat de opvolgende advocaat over het al of niet betaald zijn van de eigen bijdrage.
2. Toevoegingen in zaken die niet zijn aangemerkt als bewerkelijke zaak dienen door de opvolgende advocaat binnen één maand na beëindiging van de krachtens die toevoeging verrichte werkzaamheden bij de Raad voor Rechtsbijstand te worden gedeclareerd. Indien het een bewerkelijke zaak betreft, bedraagt bovenbedoelde termijn twee maanden.
3. De opvolgende advocaat is (zowel in bewerkelijke als in niet-bewerkelijke zaken) gehouden om binnen veertien dagen na ontvangst van de vaststellingsbeslissing van de Raad voor Rechtsbijstand, een schriftelijk voorstel te doen (onder bijvoeging van de vaststellingsvergoeding) aan de opgevolgde advocaat van het toekomstige bedrag. Indien de opgevolgde advocaat akkoord gaat met bedoeld voorstel, wordt ter zake daarvan ten spoedigste een declaratie aan de opvolgende advocaat gestuurd. De opvolgende advocaat is gehouden bedoelde declaratie te voldoen binnen de op de declaratie vermelde betalingstermijn.

Verdeling van de forfaitaire toevoegingsvergoeding

4. Indien en voor zover de opvolgende en opgevolgde advocaat geen overeenstemming bereiken over de toevoegingsvergoeding, kan de deken schriftelijk om bemiddeling worden verzocht, waarbij de volgende uitgangspunten gelden:
 - a. Behoudens bijzondere omstandigheden, zal tussen de opgevolgde en opvolgende advocaat ter zake van de forfaitaire vergoeding worden afgerekend op basis van het pro rata beginsel naar aanleiding van de aan de zaak bestede tijd.

- b. Verdeling volgens het pro rata-beginsel houdt in dat het bedrag van de vaststellingsvergoeding inclusief opvolgingsvergoeding en eventuele extra toeslagen wordt gedeeld door het totaal aantal uren dat zowel de opgevolgde als de opvolgend advocaat aan de zaak besteed hebben. Eventuele reistijd- en kilometervergoeding en extra zittingstoeslagen komen toe aan de advocaat die de zittingen bijgewoond heeft en de benodigde reis gemaakt heeft.
- c. De eigen bijdragen die zijn vastgesteld, komen toe aan de advocaat ter zake van wiens rechtsbijstand deze werden opgelegd. Het incassorisico van de eigen bijdrage blijft voor ieders eigen rekening, tenzij dit tot onbillijkheden van zeer ernstige aard zou leiden.
- d. In het geval de som van de eigen bijdragen gelijk of hoger is dan de totale vergoeding voor de zaak volgens de vaststelling door de Raad voor Rechtsbijstand, wordt de aldus door de Raad vastgestelde vergoeding naar rato tussen de raadslieden verdeeld en zal de opvolgend advocaat moeten zorgdragen voor creditering van een deel van de tweede eigen bijdrage.
- e. Voor bepaling van het aantal aan de zaak bestede uren zal de deken - in geval dat in geschil is - zich bij bewerkelijke zaken laten leiden door het aantal uren dat door de Raad voor Rechtsbijstand is aanvaard ter zake van de vaststellingsbeschikking.

Verdeling van de forfaitaire toevoegingsvergoeding bij toekenning extra uren wegens bewerkelijkheid

- 5. Als de zaak wordt overgenomen, kort nadat deze als bewerkelijke zaak is aangemerkt en er een begroting kan worden ingediend voor de extra uren, wijst de praktijk uit dat een onbillijk resultaat kan ontstaan als uitsluitend het forfaitaire deel van de vergoeding aan de opgevolgde advocaat toekomt en er een veelvoud van het standaard puntenaantal voor de betreffende zaak aan extra uren gewerkt dient te worden; de opvolgend advocaat verkrijgt dan door de inspanningen van de opgevolgde advocaat een vergoeding die relatief hoog is zonder dat die de inspanningen in de forfaitaire fase heeft moeten verrichten.

In dat geval zal de deken als uitgangspunt hanteren dat de vergoeding voor het forfaitaire deel ter zake van de verdeling naar rato uit de extra uren wordt aangevuld tot een maximum van drie maal het standaard puntenaantal voor de zaak waarvoor de extra uren zijn aangevraagd. De resterende vergoeding voor de extra uren boven dat aantal komt geheel toe aan de advocaat die die extra uren heeft aangevraagd en toegekend heeft gekregen en zal niet bij enige verdeling betrokken hoeven te worden.

Deze leidraad is besproken en geaccordeerd in het dekenberaad van 9 juni 2021. De deken in het arrondissement Gelderland heeft de leidraad op 10 juni 2021 vastgesteld. De leidraad wordt gepubliceerd op de website van de orde van advocaten in het arrondissement Gelderland op 1 september 2021 en treedt in werking op de dag na publicatie ervan.

Toelichting op de Leidraad verdeling vergoeding bij opvolging in toevoegingszaken 2021

Enkele wijzigingen in de systematiek van de eigen bijdragen, met name de bij opvolging dikwijls op te leggen tweede eigen bijdrage, zorgde in de praktijk tot vragen bij de verdeling van de vergoeding, evenals de verdeling van sommige toeslagen voor extra handelingen, zoals zittingen en reiskosten en vergoeding van de reistijd. Op die onderdelen voorzag de leidraad kennelijk niet steeds in een eenduidig antwoord. Deze leidraad 2021 beoogt hierin duidelijkheid te geven.

Belangrijker is dat met deze leidraad een nieuwe wijze van verdeling van de vergoeding voor de extra uren wordt geïntroduceerd. Door velen werd de tot nu toe bestaande verdeling van de vergoeding bij bewerkelijke zaken als onbillijk ervaren, vooral als de overname van een toevoegingszaak rond het moment van het bereiken van het forfaitaire maximum aantal punten plaats vindt. De opgevolgde advocaat krijgt dan immers slechts aanspraak op de forfaitaire vergoeding of een deel daarvan, terwijl de opvolgend advocaat ieder extra toegekend uur betaald krijgt, mede als gevolg van de inspanningen van de opgevolgde advocaat.

Deze leidraad beoogt te voorzien in een compensatie van de forfaitaire vergoeding die de opgevolgde advocaat verkrijgt, met een deel van de vergoeding die de opvolger verkrijgt als de Raad voor Rechtsbijstand de zaak als bewerkelijk aanmerkt. Tot een maximum aantal extra uren van drie maal het forfait, dient de vergoeding voor de extra uren nog in de verdeling betrokken te worden. Extra uren boven dat aantal komen geheel toe aan de opvolgend advocaat zonder verdere verrekening.

Een voorbeeld dient ter verduidelijking: Het standaard aantal punten van 8 voor een zaak, levert eerst bij 24 bestede uren een mogelijkheid voor toekenning van extra uren op.

Dit betekent, gelet op het voorgaande, dat de forfaitaire vergoeding ten hoogste kan worden aangevuld met 24 extra toegekende uren, ter zake van de verdeling van de totale opbrengst.

De vergoeding voor alle extra uren boven het aantal van 24 komt dan geheel toe aan de opvolgend advocaat.

De totale opbrengst voor de oorspronkelijke 24 uur in de forfaitaire fase en de eerste 24 extra uren, dus ten hoogste 48 uren in totaal, worden betrokken in de verdeling naar evenredigheid van de bestede tijd tussen de raadslieden.

In euro's, met fictieve getallenvoorbeelden, leidt dit tot het volgende:

1. Forfaitair is er € 1.000 voor de eerste 24 punten bedoeld. Bij overname precies aan het einde van de eerste 24 uur, behoudt advocaat 1 € 1.000 en krijgt advocaat 2 24 extra uren ad € 100 per punt: dus € 2400.

Door toepassing van de richtlijn, worden de hiervoor genoemde vergoedingen opgeteld en naar rato opnieuw verdeeld; dan wordt het resultaat € 3400 voor de 48 gewerkte uren, dus € 70,83 per punt, en komt aan ieder € 1.700,00 toe.

2. Stel dat er door advocaat 2 slechts 6 uur extra is gewerkt en door advocaat 1 24 uur in de forfaitaire fase, dan is er € 1.000 forfaitair en € 600,00 aan extra uren te verdelen; het totaal bedraagt € 1.600 voor 30 uur, dus € 53,33 per uur waarvan advocaat 1 € 1.280 krijgt en advocaat 2 € 320,00.
3. Als advocaat 1 24 uur in de forfaitaire fase heeft gewerkt en er 32 uur als extra uren zijn toegekend, wordt bij overname na 40 uren het volgende resultaat bereikt: advocaat 1 heeft voor een totaal aantal uren van 24 (forfaitair) + 16 (extra) gewerkt. De eerste 8 extra uren die nu door advocaat 2 zullen worden gedaan, moeten nog in de verdeling worden betrokken, namelijk tot drie maal het forfaitaire aandeel. Na het volmaken van deze 8 uren is de vergoeding voor alle extra uren geheel voor de opvolgend advocaat.

De verdeling gaat als volgt: de totale te verdelen vergoeding is € 1.000 forfaitair en € 2.400 aan extra uren, dus € 3.400 in totaal. Advocaat 1 krijgt daarvan 40/48^e deel oftewel: € 2.833,33 en advocaat 2 € 566,67 voor de eerste 8 uren en de vergoeding voor de resterende 12 extra uren van € 1.200 waarbij de mogelijkheid bestaat dat er opnieuw extra uren kunnen worden toegekend, maar die maken geen deel meer uit van enige verrekening.

4. Als laatste een voorbeeld bij overname nog voor het bereiken van bewerkelijkheid: Advocaat 1 werkte 10 uur aan de zaak, advocaat 2 nog 14 uur forfaitair en 8 uur extra. Het totaal is 32 uur ad € 1.800,00 oftewel: € 56,25 per uur. Advocaat 1 krijgt dan € 562,50 en advocaat 2 € 1.237,50. Volgens het oude systeem: advocaat 1: € 416,67 en advocaat 2 € 1.383,03.